Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0232

A Tanzániai Egyesült Köztársaság 2026. évi támogatására irányuló éves cselekvési terv finanszírozása

Az Európai Parlament 2026. június 18-i állásfoglalása a Tanzániai Egyesült Köztársaság 2026-ra vonatkozó éves cselekvési tervének finanszírozásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D115284/01 – 2026/2749(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Tanzániai Egyesült Köztársaság 2026-ra vonatkozó éves cselekvési tervének finanszírozásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D115284/01),

– tekintettel a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] (NDICI–Globális Európa-rendelet) és különösen annak 25. cikkére,

– tekintettel az (EU) 2021/947 rendelet 45. cikkében említett bizottság 2026. május 20-i véleményére,

– tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] 11. cikkére,

– tekintettel az Európai Parlament 2025. november 27-i állásfoglalására a Tanzániai Egyesült Köztársaság 2025-re vonatkozó

---

1 HL L 209., 2021.6.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

2 HL L 55., 2011.2.28., 13. o. http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

éves cselekvési tervének finanszírozásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről[3],

– tekintettel az Európai Parlament 2025. november 27-i állásfoglalására a választásokat követő kivégzésekről és a romló emberi jogi helyzetről Tanzániában, többek között a bebörtönzött ellenzéki vezető, Tundu Lissu ügyéről,

– tekintettel az Európai Parlament 2025. május 8-i állásfoglalására Tundu Lissunak, a tanzániai fő ellenzéki párt, a Chadema elnökének letartóztatásáról és kivégzésének veszélyéről,

– tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság és a Fejlesztési Bizottság által az eljárási szabályzat 59. cikke alapján folytatott közös tanácskozásokra,

– tekintettel a Külügyi Bizottság és a Fejlesztési Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel 2025 novemberében a Bizottság az Európai Parlament által kifejezett aggályok miatt felfüggesztette a Tanzániai Egyesült Köztársaság 2025-re vonatkozó éves cselekvési tervének finanszírozásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetének elfogadására irányuló eljárást;

B. mivel 2026. május 20-án az NDICI-bizottság elé terjesztették a bizottsági végrehajtási határozat felülvizsgált tervezetét;

C. mivel a felülvizsgált bizottsági végrehajtási határozattervezet ugyanazt a teljes összeget és nagyjából ugyanazokat az intézkedéseket tartja fenn, mint az előző határozattervezet, ugyanakkor azt javasolja, hogy a végrehajtásra főként közvetett irányítás révén kerüljön sor, ne pedig a tanzániai hatóságoknak nyújtott költségvetés-támogatás révén;

D. mivel a 2025. október 29-i választásokat övező erőszakot vizsgáló tanzániai nemzeti vizsgálóbizottság 2026. április 23-án elismerte, hogy legalább 518 ember vesztette életét, ugyanakkor nem azonosította a felelősöket, ezáltal akadályozva az elszámoltathatóságot és az áldozatok számára az igazságszolgáltatást, és megállapításait nem hozta nyilvánosságra;

E. mivel a tanzániai hatóságok 2026 májusában elutasították az Európai Parlament Emberi Jogi Albizottsága küldöttségének látogatását;

F. mivel Tundu Lissu, Tanzánia fő ellenzéki pártja, a Chadema vezetője több mint egy éve van fogva tartva, és politikai indíttatású vádakkal

---

[3] Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0314.

néz szembe, amelyek súlyos jogi következményekkel járnak, beleértve a halálbüntetést is;

G. mivel a tanzániai kormány nem teljesítette az Európai Parlament 2025. május 8-i és november 27-i állásfoglalásaiban megfogalmazott követelések egyikét sem, beleértve többek között az ellenzék tagjainak azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását, az emberi jogi helyzet javítását, valamint a választásokat követő erőszak kivizsgálásával foglalkozó független és pártatlan nemzetközi vizsgálóbizottság létrehozását;

H. mivel a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat nem tudta hatékonyan bizonyítani, hogy eloszlatták a 2025. novemberi kifogáshoz vezető valós aggályokat;

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az (EU) 2021/947 rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;

2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az (EU) 2021/947 rendelet céljával;

3. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem veszi megfelelően figyelembe az Európai Parlament 2025. november 27-i állásfoglalásában kifejezett aggályokat;

4. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem függesztette fel újra a végrehajtási határozattervezet elfogadásának folyamatát, miután az Európai Parlament tájékoztatta az aggályokról; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság és az EKSZ nem vette figyelembe az Európai Parlament Tanzániával kapcsolatos állásfoglalásaiban kifejezett aggályokat;

5. felhívja a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozattervezetét, és nyújtson be új tervezetet a bizottságnak, biztosítva ugyanakkor, hogy az új változások ne érintsék hátrányosan az alapvető szolgáltatások inkluzív biztosítását a lakosság számára, az emberi jogok és a demokrácia védelmét vagy a civil társadalmi szervezetek támogatását;

6. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.